

Pankin näkyvien omien varojen määrä ilman tilivuoden voittoa oli täten tilinpäätöksen mukaan 11 838 milj. markkaa. Varat olivat edellisestä vuodesta kasvaneet 1 026 milj. markalla eli sillä määrällä, mikä vuoden 1956 voitosta siirrettiin vararahastoon. Näiden varojen lisäksi pankilla on melkoisia omaisuuseriä, jotka eivät tule näkyviin pan-

kin omaisuustaseessa, koska ohjesäännön mukaan niitä ei saa lukea pankin „varoiksi”. Näitä ovat ennen kaikkea pää- ja haarakonttorien toimitalot ja eräät muutkin pankin tarvitsemat kiinteistöt sekä osakkeet, lähinnä Tervakoski Oy:n osake-enemmistö.

Suomen Pankin tulostase ja sen kehitys näkyvät seuraavasta asetelmasta:

Tuotot	1956 mk	1957 mk
Korot kotimaisesta lainausliikkeestä	1 997 317 714	1 655 091 170
Korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	414 812 856	292 535 360
Korot obligaatioista	290 903 826	341 762 455
Provisiot	165 478 941	173 362 665
Agiot	382 458 086	416 860 094
Muut tuotot	63 270 360	64 437 959
Yhteensä	3 314 241 783	2 944 049 703

Kulut	1956 mk	1957 mk
Korot kassavarantotileistä	296 352 707	—
Palkat ja palkkiot	372 445 445	386 480 612
Eläkkeet ja avustukset	32 659 710	32 578 825
Perhe-eläkkeet	9 178 585	9 749 030
Pankkivaltuusmiesten palkkiot ja kulut	1 536 815	1 360 180
Haarakonttorien valvojain palkkiot	688 600	725 600
Lapsilisä- ja kansaneläkemaksuosuudet	16 657 098	15 967 970
Setelien valmistus	182 048 400	156 377 650
Poistot	258 885 135	79 801 340
Muut kulut	91 612 620	89 851 472
Tilivuoden voitto	2 052 176 668	2 171 157 024
Yhteensä	3 314 241 783	2 944 049 703

Tulostileihin ei sisälly devalvaation aiheuttamia kirjanpidollisia arvonnousuja. Pankin kokonaistulot olivat kertomusvuonna 370 milj. markkaa pienemmät kuin vuonna 1956, mikä johtui lähinnä korkotulojen vähentymisestä. Toisaalta kulutkin vähenivät, koska kassavarantojärjestelmä ei enää tilivuoden aikana ollut käytännössä eikä pankille näin ollen aiheutunut siitä korkomenoja. Lisäksi poistot olivat tuntuvasti pienemmät kuin edellisenä vuonna sen takia, että vain vähäisiä rakennus- ja korjaustöitä suoritettiin.

Pankin voitto oli 2 171 157 024 markkaa. Vararahastoon on nettovoitosta pankin ohjesäännön mukaisesti siirretty puolet eli 1 085 578 512 markkaa. Voiton toinen puoli on siirretty käyttämättömien voittovarojen tilille ja sen käytöstä päättää eduskunta.

Pankkivaltuusmiehet ehdottavat, että

mainittu määrä, 1 085 578 512 markkaa, luovutettaisiin valtiolle.

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita

Setelien lunastaminen

Kun sen asetuksen, jolla Suomen Pankki viimeksi marraskuun 19 päivänä 1954 oli oikeutettu poikkeamaan ohjesääntönsä 8 §:n 1 mom:n säännöksistä setelien lunastamiseen nähden, voimassaoloaika vuoden 1957 lopussa olisi mennyt umpeen, pankin johtokunta, katsoen ettei ollut mahdollista palata kultaan sidottuun rahakantaan, teki aloitteen asetuksen voimassaoloajan pidentämiseksi. Yhtyen johtokunnan mielipiteeseen pankkivaltuusmiehet pyysivät valtioneuvostolta, että Suomen Pankki asetuksella oikeutettaisiin vuoden 1960 loppuun saakka edelleen poikkeamaan ohjesääntönsä 8 §:n 1 mom:n määräyksistä.

Tämä oikeus myönnettiin pankille marraskuun 8 päivänä 1957 annetulla asetuksella.

Tilintarkastus

Vuoden 1956 valtiopäivillä valitut varsinaiset tilintarkastajat, rahastonhoitaja Kaisa Hiilelä, päätoimittaja Matti Janhunen, kunnallisneuvos Heikki Soininen ja kaupunginjohtaja Arno Tuurna sekä tilintarkastajain varamies dipl.insinööri Aare Leikola toimittivat viime vuoden helmikuun 18—22 päivinä pankin vuoden 1956 tilintarkastuksen. Tilintarkastajain lausunnon mukaisesti pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnalle vastuuvapauden pankin hallinnosta vuodelta 1956.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä määräämän pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina ai-

koina: helmikuun 27, maaliskuun 27, toukokuun 31, heinäkuun 19, syyskuun 24, lokakuun 23, marraskuun 20 ja joulukuun 18 päivänä.

Inventtaukset ja haarakonttorien tarkastukset

a) Pääkonttorissa

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassojen ja kassaholvien sekä laina- ja vakuuskirjojen ynnä panttien ja talletusten inventtauksen. Inventtauksessa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

b) Haarakonttoreissa

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Kaikissa haarakonttoreissa on toimitettu pankin johtosäännön 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Pankkivaltuusmiesten valvonnan alaiset rahastot

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Längmanin ja Rosenbergin rahastojen tilit vuodelta 1956 ja lähettäneet jäljennökset tileistä pankkivaliokunnalle.

Suomen Pankin shekkiviluottojen provision korottaminen

Sen johdosta, että shekkiviluoton provisio liikepankeissa oli 2 % ja siten huomattavasti korkeampi kuin Suomen Pankin asiakkailtaan veloittama 1/2 %:n suuruinen provisio, johto-

kunta esitti pankkivaltuusmiehille, että tämä provisio korotettaisiin 1 %:ksi vuodelta.

Kokouksessaan huhtikuun 24 päivänä pankkivaltuusmiehet päättivät, että Suomen Pankki perii asiakkailtaan shekkililuiluotoista heinäkuun 1 päivästä 1957 alkaen provisiota 1 %:n vuodelta.

Uusi 100 markan seteli

Pankkivaltuusmiehet päättivät helmikuun 27 päivänä, että pankki ryhtyy valmistamaan uutta 100 markan seteliä, joka tehdään johtokunnan esittämän luonnoksen pohjalla. Setelin paperi on koneella tehtyä, värillisiä kuituja sisältävää, sävyltään kellertävää, painoltaan 78 g/m². Seteli on kooltaan ja ulkonäöltään vuoden 1955 mallia olevan 100 markan setelin kaltainen seuraavin eroavaisuuksin. Pohjaväri oranssinruskea. Kuvat tumman ruskeanpunaiset. Etusivun arvonumerot kehyksen sisällä kulmissa, keskikuvion molemmin puolin painanta SATA MARKKAA. Takasivun kehyksen sisällä olevat arvonumerot lähempänä kulmia, keskustan leijonan vasemmalla puolella alakkain tekstirivit SUOMEN PANKKI SATA MARKKAA ja oikealla puolella FINLANDS BANK HUNDRA MARK, tekstirivien ylä- ja alapuolella tähkäornamentti.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät uuden 100 markan setelin mallin kesäkuun 13 päivänä ja pyysivät valtioneuvoston toimenpidettä siihen, että setelin paperia, ulkonäköä ja tekotapaa koskeva selitelmä julkaistaisiin asetuskokoelmassa, mikä tapahtui kesäkuun 28 päivänä.

Pankin pääkonttorin lisärakennussuunnitelma

Vuoden 1954 marraskuun 24 päivänä pankkivaltuusmiehet päättivät, että vanha setelipainorakennus sekä pankin pääkonttorin Kirkkokadun puoleinen siipirakennus puretaan ja niiden tilalle rakennetaan uusi rakennus arkkitehti Harry W. Schreckin laatimien, syyskuun 1 päivänä 1954 päivättyjen piirustusten mukaisesti, sekä valtuuttivat johtokunnan ryhtymään rakennustöiden aiheuttamiin toimenpiteisiin.

Kertomusvuoden syyskuun 24 päivänä pidetyssä kokouksessa johtokunta esitti pankkivaltuusmiehille arkkitehti Schreckin laatimat 11. 9. ja 18. 9. 1957 päivätyt uudet piirustukset, joissa pääasiallinen muutos aikaisempiin verrattuna oli se, että kaupungin rakennusviranomaisten vaatimuksesta ylin, viides, kerros oli jätetty pois ja sen käsittämät ruokailutilat sijoitettu kellarikerrokseen. Pankkivaltuusmiehet päättivät, että pankin pääkonttorin lisärakennus tehdään uusien 11. 9. ja 18. 9. 1957 päivättyjen piirustusten mukaisesti.

Suomen Pankin perhe-eläkesäännön uusiminen

Toukokuun 22 päivänä johtokunta teki pankkivaltuusmiehille esityksen, joka sisälsi ehdotuksen uudeksi Suomen Pankin perhe-eläkesäännöksi. Ehdotuksen tärkeimmät muutokset tarkoittivat toisaalta hautausapua koskevien määräysten lisäämistä voimassa oleviin perhe-eläkesäännöksiin ja toisaalta eläkkeensaajien piirin laajentamista jonkin verran edunjättäjän lasten ja vanhempien osalta. Pankkivaltuusmiehet vahvistivat Suomen Pankin uuden perhe-eläkesäännön kesäkuun 13 päivänä sekä määräsivät, että se tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1957 ja että sitä sovelletaan niihin perhe-eläkkeisiin ja hautausapuihin, jotka myönnetään viimeksi mainittuna päivänä tai sitä myöhemmin kuolleiden edunjättäjien jälkeen. Lisäksi pankkivaltuusmiehet määräsivät, että Suomen Pankin perhe-eläkesääntöä huhtikuun 24 päivältä 1952 on edelleen sovellettava niihin perhe-eläkkeisiin, jotka on myönnetty tai myönnetään ennen uuden perhe-eläkesäännön voimaantuloa kuolleiden viran tai toimen haltijain jälkeen.

Uusia kirjeenvaihtajapankkeja

Johtokunnan esityksestä pankkivaltuusmiehet päättivät kokouksissaan helmikuun 27 ja huhtikuun 24 päivänä, että Suomen Pankin kirjeenvaihtajapankeiksi otetaan Creditanstalt—Bankverein niminen pankkilaitos Wienistä ja Bank of Tokyo Ltd niminen pankkilaitos Tokiosta, jotka olivat ilmoittaneet suostuvansa siihen.

Myönnettyt eläkkeet, perhe-eläkkeet ja avustukset

Pankkivaltuusmiehet ovat kuluneen vuoden aikana myöntäneet kuusi eläkesäännön mukaista eläkettä, kolme perhe-eläkesäännön mukaista perhe-eläkettä ja viisi avustusta. Eläkkeiden yhteinen määrä oli 2 681 700 markkaa, perhe-eläkkeiden 543 900 markkaa ja avustusten 1 525 800 markkaa vuodessa.

Johtokunta

Lokakuun 23 päivänä pankkivaltuusmiehet päättivät jatkaa pankin johtokunnan puheenjohtajan R. v. Fieandtin, joka joulukuun 26 päivänä täytti 67 vuotta, toimikautta Suomen Pankissa vuoden 1958 loppuun. Puheenjohtaja v. Fieandtin tultua marraskuun 29 päivänä nimitetyksi ja määräytyksi valtioneuvoston jäseneksi ja pääministeriksi ja tämän vuoksi pyydettyä eroa virastaan Suomen Pankissa, Tasavallan presidentti myönsi joulukuun 18 päivänä pyydetyn eron.

Joulukuun 20 päivänä antamallaan avoimella kirjeellä Tasavallan presidentti nimitti pankkivaltuusmiesten esityksestä pankin johtokunnan puheenjohtajan virkaan pankin johtokunnan jäsenen fil.tohtori Klaus Wariksen.

Elokuun 13 päivänä pankkivaltuusmiehet myönsivät syyskuun 1 päivästä 1957 lukien johtokunnan jäseneksi nimitetylle lakitieteen lisensiaatti A. Simoselle hänen anomansa virkavapauden syys- ja lokakuun ajaksi.

Kokouksessaan marraskuun 20 päivänä pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä vahvistivat johtokunnalle puheenjohtajan ja jäsenten uuden tehtävänjaon.

Haarakonttorien valvojat

Pankin haarakonttorien valvojina ja heidän varamiehinään ovat vuonna 1958 pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla seuraavat henkilöt:

Hämeenlinnan konttori: valvojat toimitusjohtaja Kaarlo August Noro ja oikeusneuvosmies Yrjö Jokiranta sekä varamiehet toimitusjohtaja, talousneuvos Alekski Tandefelt ja johtaja, ekonomi Anders Gustaf Kuusterä;

Joensuun konttori: valvojat toimitusjohtaja Aleksanteri Vornanen ja henkikirjoittaja, varatuomari Mauno Moilanen sekä varamiehet kauppias Aulis Erkki Tahvo Aho ja rehtori, fil.maisteri Aulis Olavi Waldemar Koivusalo;

Jyväskylän konttori: valvojat johtaja Kaarlo Vilhelm Laitila ja poliisimestari, varatuomari Eino Ilmari Karpio sekä varamiehet apulaiskaupunginjohtaja, dipl.insinööri Veikko Johannes Tolamo ja johtaja Toivo Johannes Heinonen;

Kotkan konttori: valvojat toimitusjohtaja, kunnallisneuvos Veikko Aleksander Cajander ja kaupunginsihteeri, varatuomari Kustaa Ilmari Laaksonen sekä varamiehet toimitusjohtaja Kaarlo Erkki Marjanen ja toimitusjohtaja, ekonomi Risto Juhani Holopainen;

Kuopion konttori: valvojat pormestari Alvar Hjalmar Mikael Hurta ja toimistonjohtaja Vilho Ruotsalainen sekä varamiehet hoviioikeudenneuvos Toimi Tulikoura ja agronomi Lauri Arvid Pekkarinen;

Lahden konttori: valvojat johtaja Väinö Leonard Tuompo ja pormestari Aulis Evald Arjama sekä varamiehet johtaja Esko Bruno Kunnas ja oikeusneuvosmies Timo Johannes Tuori;

Mikkelin konttori: valvojat kunnallisneuvosmies Otto Kinnunen ja toimitusjohtaja, agronomi Timo Heikki Leppänen sekä varamiehet toimitusjohtaja Lauri Ensio Auvinen ja kihlakunnantuomari Jaakko Armas Kinnunen;

Oulun konttori: valvojat ent. oikeuspormestari Kaarlo Torsten Reinilä ja johtaja Jalmari Kustaa Korkeakivi sekä varamiehet oikeuspormestari Jyrki Jalo Unto Tuominen ja tullinhoitaja, lainopin kandidaatti Torsten Wilhelm Öberg;

Porin konttori: valvojat fil.tohtori Frans Vihtori Härmä ja johtaja Yrjö Edvard Nurmi sekä varamiehet pormestari Väinö Wilhelm Hahta ja kaupunginsihteeri, varatuomari Olavi Einar Koivisto;

Tampereen konttori: valvojat toimitusjohtaja, kauppaneuvos Alpo Pesonen ja toimitusjohtaja, eversti Eric Björnson Schauman sekä varamiehet oikeuspormestari Arne Erkki Palomäki ja toimitusjohtaja, insinööri Lauri Veikko Virkkunen;

Turun konttori: valvojat maaherra Frans Vilho Kyttä ja johtaja Henrik Aarne Laaksonen sekä varamiehet toimitusjohtaja Väinö Johannes Jylhä ja toimitusjohtaja, maanviljelysneuvos Frans Einari Karvetti; sekä

Vaasan konttori: valvojat pormestari Axel Elias Laxén ja johtaja Juho Viljam Vaahtoniemi sekä varamiehet toimitusjohtaja Magnus Erik Tuomas-Kettunen ja lääninneuvos Alfred Leskinen.

Pankkivaltuusmiehet

Pankkivaltuusmiehinä toimivat vuonna 1957 eduskunnan valitsijamiesten sanottuun tehtävään valitsemat seuraavat henkilöt:

Eskola, Kustaa Oskari, maanviljelijä,
Tanner, Väinö Alfred, lakitieteen kunnia-tohtori,
Leikola, Erkki Ensio, professori,
Aaltonen, Aimo Anselm, kirvesmies,
Peltonen, Onni Evert, veturinkuljettaja,
Korsimo, Arvo Ilmari, kanslianeuvos,
Söderhjelm, Johan Otto, molempien oikeuksien tohtori,
Murto, Yrjö Aleksanteri, toimitsija,
Luukka, Eemil Viktor, kunnallisneuvos.

Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 1958.

Suppeamman valtuuston muodostivat kolme ensinmainittua.

Puheenjohtajana toimi koko vuoden allekirjoittanut Eskola ja varapuheenjohtajana allekirjoittanut Tanner.

Tilintarkastajat

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1957 tilejä tarkastamaan valitsijamiehet valitsivat seuraavat henkilöt:

Laine, Lauri, maatalousteknikko, hänen varamiehensä *Kukkonen, Antti*, rovasti;

Hüelä, Amanda Katariina, rahastonhoitaja, hänen varamiehensä *Virtanen, Viljo Artturi*, johtaja;

Tuurna, Otto Arno, kaupunginjohtaja, hänen varamiehensä *Öhman, Carl Arne*, lakitieteen lisensiaatti;

Janhunen, Matti, päätoimittaja, hänen varamiehensä *Kulo, Kustaa Ludvig*, huoltopäällikkö; sekä

Leikola, Aare Victor, dipl.insinööri, hänen varamiehensä *Tenhiälä, Juho Jalmari*, vanh. lehtori.

KUSTI ESKOLA

Väinö Tanner
Aimo Aaltonen
Arvo Korsimo
Yrjö Murto

Erkki Leikola
Onni Peltonen
J. O. Söderhjelm
Eemil Luukka

Pertti Tammivuori

IVA5a 1958 68345
Eduskunnan
Eduskunnan
pankkivaltuusmiesten kertomus

1995-06-27

PROTETTU
PANKIN
KIRJASTO

PERVAKOSMI

NOS 5